

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA PENTRU UNIUNEA EUROPEANĂ

FIȘĂ DE INFORMARE

Strategia UE pentru societatea civilă

COM(2025)790

Autor:

Ruxandra Mirea

Data:

26 ianuarie 2026

Publicațiile direcției pot fi accesate prin următorul link: www.cdep.ro

1. **Data adoptării** de către Comisia Europeană: 12.11.2025; responsabil: Michael McGrath comisar responsabil pentru democrație, justiție, statul de drept și protecția consumatorilor ([DG JUST](#))
2. **Denumire document:** *Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - Strategia UE pentru societatea civilă*
3. **Date de identificare:** [COM\(2025\)790](#)
4. **Tipul documentului:** nelegislativ
5. **Stadiul actual:**
 - Parlamentul European: - etapă pregătitoare - comisia sesizată pentru raport – Comisia pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne ([LIBE](#)), (cf. [OEIL](#)); comisia responsabilă pentru aviz – Comisia pentru Afaceri Externe ([AFET](#)), (cf. [OEIL](#)).
 - Consiliul UE – Reuniunile [Grupului](#) de lucru pentru drepturile omului din [11.02.2026](#); [13.02.2026](#) [18.02.2026](#).

Rezumat

Societatea civilă contribuie la promovarea și protejarea valorilor consacrate la articolul 2 din Tratatul privind Uniunea Europeană și în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, prin intermediul unui dialog deschis, transparent și constant cu instituțiile europene.

Strategia UE pentru societatea civilă adoptată de Comisia Europeană la 12 noiembrie 2025 vizează consolidarea, protejarea și promovarea unor democrații puternice și reziliente în întreaga Uniune, în care organizațiile societății civile (OSC) joacă un rol esențial. Acestea se confruntă cu o gamă tot mai largă de amenințări, de la atacuri asupra personalului lor până la campanii de denigrare și dezinformare, ceea ce subliniază necesitatea unei protecții adecvate pentru a le asigura capacitatea de a-și desfășura activitatea în mod independent.

Strategia urmărește trei obiective principale: promovarea implicării prin înființarea unei noi platforme pentru dialog privind valorile UE, garantarea unei finanțări durabile, transparente și accesibile, inclusiv alocarea a 9 miliarde euro pentru programul AgoraEU și colaborarea cu donatori privați; și consolidarea sprijinului și protecției OSC prin crearea unui centru de cunoștințe online care să faciliteze accesul la instrumente și măsuri de protecție existente.

Cuvinte-cheie: *organizațiile societății civile, drepturi fundamentale, democrație, statul de drept, drepturile omului, societatea civilă, principii comune statelor membre, valorile UE*

CUPRINS

I. CONTEXT	3
II. PREZENTAREA COMUNICĂRII	4
III. POZIȚII ȘI LUCRĂRI ALE INSTITUȚIILOR UE ȘI ALE PARLAMENTELOR NAȚIONALE	5
3.1 Consiliul Uniunii Europene	5
3.2 Parlamentul European	5
Alte surse utile	6

I. CONTEXT

Societatea civilă este o parte esențială a democrațiilor noastre și un instrument indispensabil pentru punerea în practică a valorilor fundamentale pe care se întemeiază UE.

Organizațiile societății civile (OSC-urile) și apărătorii drepturilor sunt parteneri de neprețuit pentru a contribui la promovarea și protejarea valorilor și drepturilor consacrate la articolul 2 din TUE. Aceștia au dat dovadă în mod constant de o mare putere și o rezistență extraordinară în circumstanțe foarte dificile, în special în timpul crizelor recente.

În 2020, Comisia Europeană a adoptat [Strategia pentru consolidarea aplicării Cartei drepturilor fundamentale în UE](#) care stabilește prioritățile pentru următorii 10 ani, recunoscând rolul esențial al societății civile în protejarea și promovarea drepturilor fundamentale. Strategia subliniază că implicarea activă a societății civile este esențială pentru aplicarea concretă și eficientă a drepturilor fundamentale în întreaga Uniune și se concentrează pe patru direcții principale: asigurarea implementării eficiente a Cartei de către statele membre, consolidarea rolului organizațiilor societății civile, al apărătorilor drepturilor omului și al profesioniștilor din domeniul justiției, utilizarea Cartei ca reper pentru instituțiile UE și creșterea conștientizării cetățenilor.

[Rezoluția](#) Parlamentului European din martie 2022 privind restrângerea spațiului societății civile în Europa solicita o strategie a UE care să recunoască clar angajamentul Uniunii de a proteja, a stimula și a sprijini societatea civilă și spațiul civic. Astfel Parlamentul a propus o serie de intervenții, cum ar fi un mecanism de alertă al UE, un statut pentru asociațiile transfrontaliere europene, o monitorizare sporită pentru a se asigura că spațiul civic nu este afectat negativ, inclusiv utilizarea procedurilor de încălcare, un cadru politic coerent pentru a promova participarea incluzivă și „o finanțare pe termen lung previzibilă, adecvată și favorabilă pentru OSC”, pe lângă reducerea birocrăției.

În martie 2023, au fost adoptate [concluziile](#) Consiliului privind aplicarea Cartei drepturilor fundamentale a UE care au subliniat rolul spațiului civic în protejarea și promovarea drepturilor fundamentale în UE și au invitat statele membre să protejeze și să promoveze un mediu favorabil pentru organizațiile societății civile, astfel încât aceștia să își poată desfășura activitățile în conformitate cu valorile Uniunii fără interferențe nejustificate din partea statului, astfel cum se prevede în standardele UE și internaționale.

În decembrie 2023, Comisia Europeană a adoptat [Recomandarea \(UE\) 2023/2836](#) referitoare la promovarea implicării și a participării efective a cetățenilor și a organizațiilor societății civile la procesele de elaborare a politicilor publice. Aceasta urmărește să contribuie la consolidarea rezilienței democratice în cadrul Uniunii și încurajează statele membre să ofere cetățenilor și organizațiilor societății civile mai multe oportunități de a participa efectiv la procesele de elaborare a politicilor publice desfășurate de autoritățile publice la nivel local, regional și național, în conformitate cu standardele și bunele practici stabilite.

În mai 2024, au fost adoptate [concluziile](#) Consiliului privind alinierea Planului de acțiune al UE privind drepturile omului și democrația 2020-2024 la cadrul financiar multianual 2021-2027, care reafirmă sprijinul UE pentru societatea civilă și apărătorii drepturilor, consolidarea integrității alegerilor, sporirea participării la viața publică și politică, în special pentru femei și tineri ca fiind priorități fundamentale ale politicii externe a UE.

În [orientările politice pentru perioada 2024-2029](#), Comisia Europeană a subliniat importanța rolului cetățenilor în democrație, angajându-se să consolideze vocea acestora în UE și să intensifice colaborarea cu organizațiile societății civile, continuând acest demers prin lansarea,

în programul său de lucru pentru 2025, a unei strategii cuprinzătoare dedicate organizațiilor societății civile.

În noiembrie 2025, după o [consultare publică](#) care a atras un număr semnificativ de contribuții din partea OSC, inclusiv din țări terțe, Comisia a prezentat strategia UE pentru societatea civilă și [Scutul european pentru democrație](#) care subliniază angajamentul ferm al Comisiei de a consolida reziliența democratică în întreaga Uniune și disponibilitatea sa de a colabora cu alte instituții și organisme ale UE, cu statele membre ale UE, cu parteneri din vecinătatea UE, cu părțile interesate relevante, precum și cu cetățenii, în scopul de a aborda provocările cu care se confruntă democrația. În cadrul acestei abordări strategice sunt anunțate o serie de acțiuni, care vor fi puse în aplicare treptat până în 2027.

II. PREZENTAREA COMUNICĂRII

Prin intermediul Strategiei UE pentru societatea civilă, Comisia își intensifică măsurile de implicare a societății civile și va sprijini și proteja în continuare organizațiile societății civile în activitatea lor. Strategia propune acțiuni concrete la nivel UE și național.

Strategia se adresează organizațiilor societății civile, acoperind o gamă largă de organizații: organizații nestatale, non-profit, independente, imparțiale, nonviolente, prin intermediul cărora oamenii urmăresc și apără obiective și idealuri comune, inclusiv apărătorii drepturilor omului¹. Protecția oferită vizează acele organizații ale societății civile care sunt responsabile, independente, transparente și respectă valorile comune ale UE, și anume democrația, demnitatea și respectarea libertăților fundamentale.

Strategia acoperă trei obiective cheie:

- *Consolidarea implicării eficiente și semnificative a societății civile în calitate de partener în guvernare;*
- *Asigurarea unui spațiu civic deschis, sigur și favorabil, prin acordarea de sprijin și protecție organizațiilor societății civile.*
- *Sprijinirea organizațiilor societății civile cu finanțare adecvată, durabilă și transparentă.*

I.1. Consolidarea implicării eficiente și semnificative a societății civile în calitate de partener în guvernare

Comisia va întreprinde următoarele acțiuni:

- va înființa **o nouă platformă a societății civile** pentru a facilita în continuare dialogul privind protejarea și promovarea valorilor UE;
- va organiza, împreună cu CESE, a unui summit anual al platformei societății civile;
- va propune utilizarea celor **10 principii directe pentru dialogul dintre Comisie și societatea civilă** care trebuie respectate în dialogul cu societatea civilă: parteneriatul; exhaustivitatea; predictibilitatea și regularitatea dialogului; transparență; reprezentare; incluziune; accesibilitate; asumarea răspunderii; alocarea de resurse și siguranță;
- va colabora cu societatea civilă prin intermediul instrumentelor existente sau nou create, cum ar fi Consiliul consultativ pentru tineret.

¹ În sens general, apărătorii drepturilor omului sunt persoane, grupuri și organisme ale societății care promovează și protejează drepturile omului și libertățile fundamentale universal recunoscute, inclusiv drepturile copiilor

II.2 Asigurarea unui spațiu civic deschis, sigur și favorabil, prin acordarea de sprijin și protecție organizațiilor societății civile

Comisia va întreprinde următoarele acțiuni:

- va crea **un centru de cunoștințe online privind spațiul civic** pentru a facilita accesul la proiectele și instrumentele existente, inclusiv la măsurile de protecție disponibile;
- va explora modalități de consolidare a organizațiilor societății civile și a apărătorilor drepturilor omului aflați în pericol în UE;
- va sprijini formarea profesioniștilor din domeniul justiției cu privire la SLAPP care vizează OSC-urile și litigiile privind drepturile care decurg din cartă și consolidarea capacităților naționale în ceea ce privește punerea în aplicare a [Recomandării 2023/2836](#); și consolidarea sistemului de avertizare al UE în cazul în care spațiul civic se reduce în țările implicate în procesul de aderare.

III.3 Sprijinirea organizațiilor societății civile cu finanțare adecvată, durabilă și transparentă.

Comisia va întreprinde următoarele acțiuni:

- a propus creșterea semnificativă a sprijinului financiar din noul CFM acordat OSC-urilor, fiind prevăzute 9 miliarde EUR numai pentru programul [AgoraEU](#).
- are în vedere măsuri de facilitare a accesului la diferite surse de finanțare, creând legături mai strânse cu donatorii privați și cu comunitățile juridice *pro bono*.

În cele din urmă, strategia subliniază necesitatea de a **sprijini societatea civilă în acțiunea externă a UE**. În acest scop, Comisia s-a angajat, printre altele, să consolideze dialogul cu organizațiile societății civile în toate domeniile de politică, inclusiv prin intermediul delegațiilor UE; consultarea organizațiilor societății civile în pregătirea planului de acțiune al UE privind drepturile omului și democrația; și consolidarea participării organizațiilor societății civile la forurile multilaterale.

III. POZIȚII ȘI LUCRĂRI ALE INSTITUȚIILOR UE ȘI ALE PARLAMENTELOR NAȚIONALE

3.1 Consiliul Uniunii Europene

➤ **17 noiembrie 2025** - Consiliul a [adoptat](#) noi norme pentru a îmbunătăți cooperarea dintre organismele naționale de protecție a datelor atunci când acestea asigură respectarea Regulamentului general privind protecția datelor (RGPD), cu scopul de a accelera procesul de tratare a plângerilor transfrontaliere privind protecția datelor.

3.2 Parlamentul European

➤ **13 noiembrie 2025** - [Rezoluția](#) Parlamentului European referitoare la abordarea represiunii transnaționale exercitate împotriva apărătorilor drepturilor omului. Întrucât represiunea transnațională reprezintă un fenomen bine documentat, care se desfășoară într-un context mondial de deteriorare a drepturilor omului, de restrângere a spațiului civic și de răspândire din ce în ce mai mare a regimurilor represive și autoritare, deputații europeni propun ca represiunea transnațională să fie definită drept atacuri și amenințări din partea statelor, inclusiv a regimurilor autoritare și a reprezentanților acestora, care urmăresc să își apere și să își promoveze interesele, ajungând dincolo de frontierele naționale pentru a constrânge, a controla sau a reduce la tăcere pe dizidenții, pe oponenții politici, pe ziariști, activiști, apărătorii drepturilor omului și pe membrii diasporei.

➤ **12 ianuarie 2026** – [Proiect de recomandare](#) referitoare la decizia Consiliului privind încheierea în numele Uniunii Europene a Convenției-cadru a Consiliului Europei privind

inteligența artificială și drepturile omului, democrația și statul de drept. Încheierea acestei convenții-cadru este o evoluție pozitivă pentru a demonstra angajamentul Uniunii față de dezvoltarea și implementarea sigură a IA și pentru a garanta că activitățile din ciclul de viață al acestor sisteme sunt pe deplin coerente cu drepturile omului, democrația și statul de drept, fiind totodată favorabile progresului tehnologic și inovării. Prin ratificarea acestei convenții, Uniunea demonstrează că este posibil să conducă revoluția tehnologică bazată pe valori democratice. IA trebuie să fie în serviciul cetățenilor, să întărească societățile noastre deschise și să consolideze un model european bazat pe demnitate umană, transparență și responsabilitate, precum și să permită o dezvoltare economică sigură și stabilă.

➤ **21 ianuarie 2026** – [Rezoluția](#) referitoare la abordarea impunității prin aplicarea de către UE a sancțiunilor, inclusiv regimul mondial de sancțiuni al UE în materie de drepturi ale omului (așa-numita „Legea Magnițki a UE”). Parlamentul European propune instituirea unui mecanism de consultare structurat și transparent pentru raportările efectuate de societatea civilă și implicarea ei în procesul de sancționare, cu măsuri de protecție pentru avertizori, inclusiv înființarea unui punct de contact specific al Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE); recomandă introducerea unei componente bugetare pentru a consolida capacitatea SEAE de a evalua, investiga, reacționa și prelucra în mod sistematic informațiile și propunerile societății civile. Totodată, invită Consiliul să adopte o definiție de lucru a represiunii transnaționale pentru a asigura sancționarea consecventă, inclusiv a reprezentanților nestatali, cum ar fi societățile private de securitate și organizațiile din diaspora; invită UE să intensifice aplicarea de sancțiuni împotriva persoanelor și entităților documentate în mod credibil ca fiind responsabile de acte de represiune transnațională împotriva apărătorilor drepturilor omului, inclusiv de hărțuirea rudelor, de atacuri digitale și de intimidare în străinătate.

3.3 Comitetul Economic și Social European (CESE)

➤ **17 iulie 2025** – [Avizul](#) Comitetului Economic și Social European privind Strategia UE de sprijinire, protejare și capacitate a societății civile. CESE salută inițiativa Comisiei Europene referitoare la o strategie cuprinzătoare pentru societatea civilă și la o platformă a acesteia. Acest lucru este cu atât mai urgent în contextul actual, când democrația este amenințată, iar spațiul societății civile se reduce, atât în statele membre, cât și la nivel global. Toate resursele societății trebuie mobilizate pentru a construi o UE rezilientă, în special în fața crizelor actuale și având în vedere contextul geopolitic general. CESE subliniază și că strategia pentru societatea civilă și platforma de dialog civil ar trebui să fie însoțite de întărirea cooperării interinstituționale și de dialoguri mai structurate și mai incluzive cu privire la recomandările CESE.

Alte surse utile

- [Ghid](#) practic pentru societatea civilă - Spațiul societății civile și sistemul ONU de protecție a drepturilor omului;
- [Raport](#) - Protejarea și promovarea spațiului civic;
- [Consultările](#) Agenției pentru Drepturile Fundamentale ale Uniunii Europene (FRA) privind spațiul civic 2024 – principalele constatări;
- [Planul](#) de acțiune al UE privind drepturile omului și democrația 2020-2027;
- [Strategia](#) pentru guvernare deschisă în România 2025-2030.